

dr hab. Małgorzata Łosiewicz, prof. UG  
Instytut Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej  
Uniwersytet Gdański

Nauki społeczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach

**Recenzja osiągnięć dr Katarzyny Mieczkowskiej  
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk  
społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach**

wykonana na zlecenie Przewodniczącej Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Komunikacji  
Społecznej i Mediach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,  
prof. dr hab. Iwony Hofman

### **1. Sylwetka naukowa Habilitantki**

Doktor Katarzyna Mieczkowska jest absolwentką Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie w 2003 roku uzyskała stopień magistra politologii (tytuł pracy: *Uwarunkowanie efektywności reklamy w mediach*). Siedem lat później, w 2010 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Wizerunki prezydentów miasta Lublina na łamach lokalnych dzienników w latach 1990-2006* Habilitantka otrzymała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce.

Od 2005 roku dr Mieczkowska jest zatrudniona w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, obecnie w Katedrze Dziennikarstwa, a od 2019 roku również w Lubelskiej Akademii Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji. Doświadczenie zawodowe Habilitantki w obszarze szkolnictwa wyższego wiąże się także z pełnieniem w latach 2016-18 funkcji dziekana kierunku administracja w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.

Od 2015 roku doktor Mieczkowska łączy zainteresowania naukowe i prace badawcze w obszarze komunikacji kultury z działalnością zawodową w charakterze dyrektora Muzeum Narodowego w Lublinie.

## 2. Ocena głównego osiągnięcia naukowego

Jako ustawowe osiągnięcie naukowe dr K. Mieczkowska przedłożyła cykl powiązanych tematycznie publikacji pod wspólnym tytułem: „Procesy komunikacji w muzeach i z muzeami”. W jego skład wchodzi 8 prac (artykułów) opublikowanych w czasopismach naukowych i pracach zbiorowych:

„Rocznik Lubelski” - artykuł z 2018 roku, *Kultura a rozwój miasta i regionów na przykładzie miasta Lublin*.

„Studia i Materiały Lubelskie” - artykuł z 2022 roku, *Komunikacja z widzem, czyli jak zaprosić do muzeum?*

„Facta Simonidis” - artykuł z 2022 roku, *Freski bizantyjsko-ruskie Kaplicy Trójcy Świętej w projektowaniu komunikacji. Nośnik marki, obrazu i designu*.

„Biografistyka Pedagogiczna” - artykuł z 2023, *Tamara Łempicka – kobieta w podróży – wystawa muzealna jako przykład projektowania komunikacji i nośnik edukacji biograficznej*.

„Muzealnictwo” - artykuł z 2023, *Projektowanie komunikacji wystawy muzealnej – raport i analiza badań*.

„Dziennikarstwo i Media” – artykuł z 2023, (brak w *Autoreferacie* informacji dot. daty wydania), *Projektowanie komunikacji w muzeum dla osób ze szczególnymi potrzebami*.

Prace zbiorowe: rozdział z 2022 roku, *Tamara Łempicka, czyli wizerunek wieloznaczny. Tamara Łempicka – an ambiguous image, [w:] Tamara Łempicka a art déco. Tradition and Modernity* oraz rozdział z 2023 roku, *Wystawa jako komunikat społeczny. O odbiorze semiotycznym w praktyce. Exhibition as a Social Message. About Semiotic Reception in Practise, [w:] Wróblewski i po... Sztuka realizmu bezpośredniego. Wróblewski and After. Art. of Direct Realism*.

Zgodnie z powyższym zestawieniem czas przedłożonego do oceny cyklu publikacji obejmuje trzy lata, rok 2018 - jeden artykuł, rok 2022 - dwa artykuły i jeden rozdział w monografii zbiorowej oraz rok 2023 – trzy artykuły i jeden rozdział w monografii zbiorowej. W objętych analizą latach widać, że przyrost publikacji był nierównomierny, a systematyczna praca nad cyklem przypada na lata 2022-23. Artykuły zaliczone w skład głównego osiągnięcia naukowego zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach oraz recenzowanych pracach zbiorowych. Należy odnotować, że wszystkie publikacje są autorskie, co w kontekście ubiegania się o stopień samodzielnego pracownika naukowego można uznać za zaletę prezentowanego dorobku. Sumaryczna liczba stron cyklu podana w Autoreferacie (s. 2-3) wynosi 80. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że Habilitantka nie podała numeracji stron dla artykułu *Projektowanie komunikacji wystawy muzealnej – raport analiza badań* (poz. 8) oraz błędnie wykazała numerację stron dla artykułu *Tamara Łempicka – kobieta w podróży – wystawa muzealna jako przykład projektowania komunikacji i nośnik edukacji biograficznej* (poz.5). Zgodnie z informacjami ze strony czasopisma „Dziennikarstwo i Media”<sup>1</sup> artykuł *Projektowanie komunikacji wystawy muzealnej – raport analiza badań* został opublikowany w numerze 19, 2023 na s.13-25. Z kolei artykuł *Tamara Łempicka – kobieta w podróży – wystawa muzealna jako przykład projektowania komunikacji i nośnik edukacji biograficznej* ukazał się w czasopiśmie „Biografistyka Pedagogiczna”<sup>2</sup> na s.483-504. Uwzględniając powyższe uzupełnienia, sumaryczna liczba stron cyklu wchodzącego w skład głównego osiągnięcia wynosi 101.

Analizując dorobek dr Mieczkowskiej można dostrzec ciągłość i konsekwencję w doborze i pogłębianiu tematyki rozważań, publikacji i badań nad procesami komunikacji instytucji/samorządu na poziomie lokalnym. Zainteresowania naukowe Habilitantki z okresu prac nad dysertacją doktorską ewoluują od badań nad komunikacją samorządu lokalnego i jego przedstawicieli po planowanie i realizację działań komunikacyjnych w obszarze muzealnictwa.

Habilitantka w sposób świadomy profiluje własną sylwetkę naukową i pozaakademicką, a synergia, którą czerpie z tych dwóch obszarów daje możliwości prowadzenia pogłębionych badań o potencjale aplikacyjnym.

Cykl publikacji wskazany jako osiągnięcie odnosi się do istotnego wątku zmian zachodzących w sposobach komunikowania w obszarze kultury, które determinują procesy komunikacji w muzeach i z muzeami. To temat aktualny w dobie mediatyzacji kultury i relacji między instytucjami kultury, jej odbiorcami a mediami. Przedstawione publikacje są powiązane

---

<sup>1</sup> <https://wuwr.pl/dzm/issue/view/961/668>, data dostępu: 05.12.23.

<sup>2</sup> <https://czaz.akademiazamojska.edu.pl/index.php/bp/article/view/2358/2223>, data dostępu: 05.12.23.

ze sobą i spójne tematycznie, co daje podstawę do wnioskowania, że w ocenianym okresie dr Mieczkowska konsekwentnie dobierała tematykę badawczą i publikacyjną, by prowadzić prace naukowe i publikować ich wyniki.

W *Autoreferacie* dr Mieczkowska wskazuje na zgodność tematyki pracy badawczej z zainteresowaniami wynikającymi z doświadczeń zawodowych w obszarach, komunikacji zewnętrznej samorządu lokalnego oraz komunikacji związanej z ofertą kulturalną.

Habilitantka sformułowała cel badań jako „spojrzenie na problematykę kultury i muzealnictwa w wymiarze zachowań społecznych oraz uczestnictwa w kontekście komunikacji”. Cel badań został odzwierciedlony w czterech hipotezach głównych, czterech hipotezach pomocniczych i 12. pytaniach badawczych o różnej szczegółowości. Prawie wszystkie (z wyjątkiem hipotezy pomocniczej nr 2) z zaprezentowanych hipotez zostały powiązane z publikacjami cyklu. W tym miejscu warto odnieść się do sposobu sformułowania dwóch hipotez, głównej nr 3 („Do teorii ewolucji muzeów w sposób jednoznaczny wkroczyła nauka o komunikowaniu”) i pomocniczej nr 2 („Stworzenie narzędzia badawczego do monitorowania działań komunikacyjnych będzie podstawą projektowania działań i monitorowania niezbędnych przeobrażeń”). W przypadku hipotezy głównej nr 3 Habilitantka używa określenia „teoria ewolucji muzeów”, które nie jest terminem zdefiniowanym naukowo, ale może być postrzegane jako sposób na zrozumienie adaptacji muzeów do zmieniających się oczekiwań społecznych, technologicznych innowacji oraz rozwoju w dziedzinie konserwacji, prezentacji i edukacji. Jednak bez stosownego wyjaśnienia hipoteza jest nieprecyzyjna. Zaś w przypadku hipotezy pomocniczej nr 2, określenie „niezbędne przeobrażenia” bez użycia dopełnienia jest niejasne. Ponadto, z uwagi na fakt, że w przestrzeni komunikacji społecznej mamy wiele narzędzi monitorujących, należałoby doprecyzować, o jaki obszar monitoringu chodzi.

Badania przeprowadzone przez Habilitantkę i zaprezentowane w zgłoszonym jako główne osiągnięcie cyklu miały na celu analizę problematyki komunikacji muzealnictwa z perspektyw, tworzenia wystaw, prowadzenia działań edukacyjnych oraz sposobów prezentacji oferty. Dr Mieczkowska objęła badaniami 1544 widzów wystawy *Tamara Łempicka – kobieta w podróży*, by zweryfikować profil odwiedzających i skuteczność prowadzonych w związku z wystawą działań komunikacyjnych oraz 20 instytucji, muzeów narodowych i samorządowych w Polsce, by dokonać analizy komunikacyjnej dostępności instytucji kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami. Autorka z wykorzystaniem metod ilościowych, jakościowych, sondażu, obserwacji i eksperymentu sprawnie przeprowadziła badania będące odpowiedzią na

zdefiniowaną w rozważaniach naukowych lukę. Potrzeba rozpoznania i analizy działań komunikacyjnych w muzeach i z muzeami w czasach intensywnego rozwoju sieci, mediów społecznościowych i wykorzystania urządzeń mobilnych nie budzi wątpliwości, a wzrost liczby placówek muzealnych w Polsce i liczby osób je odwiedzających zdaje się potwierdzać słuszność eksploracji tego obszaru. Bez wątplenia wybrany temat jest aktualny i oryginalny, a oceniane osiągnięcie mieści się w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach.

Charakterystyka ośmiu publikacji składających się na cykl przedstawionego osiągnięcia zostanie przedstawiona w ujęciu chronologicznym zaproponowanym przez Habilitantkę w *Autoreferacie* (s.2-3).

W pierwszym z przedstawionych do oceny artykułów naukowych, *Kultura a rozwój miasta i regionów na przykładzie miasta Lublin* dr Mieczkowska podejmuje próbę zdefiniowania roli kultury w odniesieniu do mikro, mezo i makro struktur społecznych i gospodarczych. To ciekawe i aktualne podejście osadzające kulturę wśród istotnych determinant rozwoju ekonomicznego i ukazujące jej znaczenie dla zachodzących procesów rynkowych, identyfikacji oraz budowy tożsamości miast, regionów czy krajów. Przyjęte przez dr Mieczkowską rozumienie pojęcia kultury jest słuszne i zgodne z orzecnictwem traktatowym i polityką kulturalną Unii Europejskiej. Z kolei kwerenda literatury dała Habilitantce możliwość definicyjnego podejścia do kultury jako do „czwartego filaru zrównoważonego rozwoju”, czyli koncepcji wyrównującej znaczenia kultury, gospodarki, społeczeństwa i ekologii. Przyjęta definicja kultury łączy zatem jej produkcję, dystrybucję i konsumpcję z dobrze zaprojektowaną i opartą o nowe technologie komunikacją. Dopełnieniem artykułu jest analiza doświadczeń Lublina, gdzie wykorzystuje się potencjał kulturowy i jego wytwory do generowania rozwoju gospodarczego, atrakcyjności inwestycyjnej i nowej jakości wizerunku miasta. Ocenianą pracę uważam za ciekawą próbę definicyjnego ugruntowania cyklu i dobry punkt wyjścia do dalszych rozważań.

W artykule *Komunikacja wizualna, czyli jak zaprosić do muzeum?*<sup>3</sup> Habilitantka zidentyfikowała i przeanalizowała zmiany zachodzące w obszarze muzealnictwa w Polsce. Pod lupę Badaczki trafiła konsumpcja oferty kulturalnej i sposoby jej prezentacji. Dr Mieczkowska osadza swe rozważania w kontekście historycznym, odwołuje się do zmian w funkcjach muzeów, ewolucji sztuki i sposobu organizacji przedstawiania przedmiotów. Analizie zostają poddane, proces muzeifikacji rozumiany jako komunikacja z dziełem, wizualne sposoby

---

<sup>3</sup> Należy w tym miejscu odnotować, iż w *Autoreferacie* (s.2) oraz w *Wykazie publikacji wchodzących w skład osiągnięcia* (s.1) została podana błędna wersja tytułu *Komunikacja z widzem, czyli jak zaprosić do muzeum?*

przepływu wiedzy i treści oraz narracyjny sposób popularyzacji zbiorów. Habilitantka dostrzega, że ważny impuls dla obserwowanych w muzealnictwie zmian bierze się z tendencji ogólnoświatowych, których wpływ jest obecny nie tylko w nowopowstających placówkach w Polsce, ale dociera także tam, gdzie podejście do roli muzeum jest bardziej tradycyjne. Autorka uzupełnia swe analizy danymi GUS, które obrazują wzrost liczby osób odwiedzających muzea, co wskazuje na ich rosnący potencjał i stawia pytanie o interakcje komunikacyjne z audytorium.

Kolejny artykuł *Freski bizantyjsko-ruskie Kaplicy Trójcy Świętej w projektowaniu komunikacji. Nośnik marki, obrazu i designu* jest próbą odpowiedzi na pytanie o skuteczność komunikacyjnych strategii instytucji muzealnych, sposoby docierania do potencjalnych odbiorców i promocji miejsc poprzez sztukę. Autorka przeprowadza dwutorowe, teoretyczno-praktyczne dowodzenie dot. wykorzystania w projektowaniu komunikacji instytucji kultury artefaktów i sztuki. Przykładem są ponad 600-letnie freski Kaplicy Trójcy Świętej, które stały się punktem wyjścia w przygotowaniu komunikacji Muzeum Narodowego w Lublinie oraz strategii tego miasta. Dr Mieczkowska analizuje uwarunkowania historyczne i symbolikę znaczeń fresków, zastanawia się nad siłą przekazu płynącą z malowideł, poziomami dekodowania, ponadczasową atrakcyjnością dzieła by rozstrzygnąć, czy może ono stać się nośnikiem nowoczesnego systemu komunikacyjnego instytucji muzealnej. W warstwie praktycznej analizy Habilitantka odwołuje się do badań ankietowych swego pomysłu, wykonanych przez instytucję zewnętrzną na grupie 351 respondentów. Badania miały na celu zweryfikowanie skuteczności i poprawności działań komunikacyjnych Muzeum Narodowego w Lublinie w odniesieniu, m.in. do ustalenia skojarzeń z instytucją czy oceną cech wyróżniających tę placówkę w środowisku innych muzeów. Zebrany materiał badawczy posłużył Autorce do prezentacji ogólnych wniosków. W podsumowaniu zabrakło oceny skuteczności i poprawności przedsięwzięć komunikacyjnych. Nie zawarto w nim również, oczywistych w tym kontekście, konstatacji nt. komunikacyjnej interakcji z potencjalnym audytorium już na etapie badań i ich znaczenia w projektowaniu komunikacji instytucji muzealnej.

Kolejne trzy teksty, rozdział *Tamara Łempicka, czyli wizerunek wieloznaczny*, artykuł *Tamara Łempicka – kobieta w podróży – wystawa muzealna jako przykład projektowania komunikacji i nośnik edukacji biograficznej* oraz artykuł *Projektowanie komunikacji wystawy muzealnej – raport i analiza badań* są efektem dwuletniego eksperymentu badawczego prowadzonego przez Habilitantkę i obejmują „holistyczne ujęcie wystawy muzealnej jako procesu komunikacji” wielowymiarowej. Cel eksperymentu był powiązany z wystawą czasową *Tamara Łempicka. Kobieta w podróży*, zrealizowaną w 2022 roku przez Muzeum Narodowe w

Lublinie i obejmował, weryfikację profilu odwiedzających, ocenę skuteczności działań informacyjnych na temat wystawy, także w kontekście wykorzystania mediów społecznościowych oraz ocenę wpływu sukcesu frekwencyjnego wystawy na zainteresowanie pozostałą ofertą miasta. Pierwszy z trzech artykułów eksperymentu *Tamara Łempicka, czyli wizerunek wieloznaczny* tematycznie odstaje od pozostałych tekstów cyklu. Jest to bowiem opis sylwetki Tamary Łempickiej. Jednak w kontekście wystawy i badań tego etapu stanowi właściwe wprowadzenie do dalszych analiz. Artystka, jej życie i twórczość to elementy narracji biograficznej, które wzbogacone o artefakty z epoki stały się „dialogiem strategicznym” wystawy. W drugim artykule eksperymentu *Tamara Łempicka – kobieta w podróży – wystawa muzealna jako przykład projektowania komunikacji i nośnik edukacji biograficznej* Habilitantka analizuje projekt komunikacji wystawy, pojmowany jako kodowanie i dekodowanie znaczeń. W tym celu bierze pod uwagę kryteria kulturowe, społeczne i biograficzne artystki, które pozwoliły na stworzenie ciekawej narracji wokół postaci i jej twórczości. Przyjęte rozwiązania komunikacyjne (wzbogacone, m.in. o elementy scenograficzne, opisowe czy kontekstowe) znacząco wpłynęły na edukacyjny walor wystawy. Zaś osadzenie działań informacyjnych także w mediach społecznościowych niewątpliwie przyczyniło się do frekwencyjnego sukcesu wystawy i szerokiego upowszechnienia postaci Łempickiej i jej twórczości wśród odbiorców. Im został poświęcony trzeci artykuł *Projektowanie komunikacji wystawy muzealnej – raport i analiza badań*, gdzie opisano końcowy etap eksperymentu, dot. charakterystyki zwiedzających i oceny wystawy oraz weryfikacji skuteczności działań komunikacyjnych w kontekstach frekwencji i ruchu turystycznego w czasie wydarzenia. W tym celu Habilitantka przeprowadziła badanie procesu projektowania komunikacji z wykorzystaniem metody monograficznej, sondażu diagnostycznego z użyciem ankiet oraz narzędzi do oceny mediów społecznościowych i kampanii informacyjnych. Zebrane wyniki wskazały na skuteczność podjętych przez organizatorów działań komunikacyjnych. Zwiedzający docenili m.in. sposób narracji wystawy, ukazanie tła epoki, zgromadzone artefakty, temat i oprowadzania kuratorskie. Pozytywnie zweryfikowana została skuteczność działań informacyjno-promocyjnych, ukazując wzrost liczby odwiedzających Muzeum Narodowe w Lublinie oraz rekordowe dla tej placówki zasięgi w mediach społecznościowych. Wykazano też związek wystawy ze wzrostem ruchu turystycznego w Lublinie.

Rozdział *Wystawa jako komunikat społeczny. O odbiorze semiotycznym w praktyce* jest próbą namysłu Habilitantki nad istotą uniwersalnego projektowania komunikacji na wystawach. Dr Mieczkowska pojmuje projektowanie dostępności komunikacyjnej jako proces

tworzenia środowiska komunikacji, które jest dostępne i zrozumiałe dla różnych grup odbiorców, niezależnie od ich umiejętności, potrzeb czy ograniczeń. Uniwersalizm komunikacji na wystawach oznacza tworzenie przestrzeni, w której projektant stawia na różnorodność audytorium. Stara się tym samym zapewnić różnorodne formy ekspresji, różnorodne sposoby odcodowywania informacji utrwalonej w znakach oraz różnorodne formy zaangażowania odbiorcy. Sposobem, który zwiększa skuteczność działań komunikacyjnych jest otwarty charakter prezentacji sztuki z możliwością poznawania i interpretowania twórczości przez odbiorców i włączenia ich w proces poznawczy. Dr Mieczkowska słusznie zauważa, że uniwersalna komunikacja odbywa się w dwóch wymiarach przestrzennych, muzealnym (wewnętrznym) i poza obiektem (zewnętrznym) i jest zapośredniczona m.in. przez media społecznościowe czy nośniki osadzone w przestrzeni miejskiej.

Ostatni z cyklu artykułów przedstawionych do oceny *Projektowanie komunikacji w muzeum dla osób ze szczególnymi potrzebami* jest kontynuacją rozważań dot. uniwersalnego projektowania komunikacji na wystawach w kontekście osób ze szczególnymi potrzebami. Autorka zadaje pytania o gotowość instytucji muzealnych do przygotowania oferty dla takiej grupy odbiorców. Wykorzystuje w tym celu kwestionariusze ankiety, które kieruje do 20. wybranych instytucji muzealnych w Polsce. Dzięki badaniom Habilitantka weryfikuje stopień przygotowania instytucji do przyjmowania osób z niepełnosprawnościami, ustala katalogi dobrych praktyk i diagnozuje problemy komunikacyjne na jakie napotykają muzea. Zebrany materiał jest interesujący i może w przyszłości posłużyć do stworzenia rekomendacji w zakresie projektowania uniwersalnej komunikacji wystaw oraz otworzyć forum dyskusji z udziałem przedstawicieli instytucji i osób z niepełnosprawnościami. Wyniki badania muzeów pozwalają na określenie nowych perspektyw w zakresie opracowania standardów komunikacji ze zwiedzającymi o szczególnych potrzebach, a także wdrożenia do oferty muzeów nowych narzędzi i sposobów komunikacji.

Podsumowując zaprezentowane do oceny artykuły uznać należy, że mają istotny ładunek informacyjny, posadowione są w prawidłowo dobranej, w miarę aktualnej, jednak niezbyt rozległej literaturze przedmiotu oraz przedstawiają ważną z punktu widzenia nauk o komunikacji społecznej i mediach problematykę. Osadzenie cyklu w dwóch wymiarach przeprowadzonych analiz, teoriopoznawczym i aplikacyjnym stanowi o dużej użyteczności badawczej prac. Podkreślić należy wykorzystanie badań wtórnych i danych statystycznych, które poszerzają wymiar dyskusji naukowej i wzmacniają zasadność sformułowanych hipotez. Oceniane publikacje układają się w ciąg logiczny prowadzonych dociekań. Teksty cechuje w miarę jednolita struktura kompozycyjna, co dobrze świadczy o warsztacie badawczym



Habilitantki. Artykuły mają charakter opisowy lub badawczy. W przedstawionym cyklu Habilitantka łączy interdyscyplinarny dorobek naukowy i sprawnie porusza się po wyznaczonych polach badawczych. Artykuły cyklu dostarczają szereg oryginalnych wyników obserwacji i wniosków z eksperymentu. Zbiór stanowi wartościową dokumentację procesów zachodzących w obszarze projektowania komunikacji w muzeach, ukazując praktyki i rozwiązania w momencie ich wstępnego rozwoju. To pozwala dr Mieczkowskiej na wniesienie nowych elementów do stanu wiedzy dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Pewnym mankamentem cyklu jest opublikowanie tylko jednego artykułu w czasopiśmie z obszaru dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach.

Z recenzenckiego obowiązku dodam, że w *Autoreferacie* wielokrotnie powtarza się błędne użycie nazwy dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach („dyscyplina naukowa o komunikacji i mediach masowych”, s.4; „nauka o komunikowaniu”, s.5,10; „nauk o komunikowaniu i mediach”, s. 6,16; „nauką o komunikacji i mediach”, s.19), która w obecnym brzmieniu została wprowadzona na mocy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 roku w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych.

Wspomnieć należy, że w tekstach zabrakło wyjaśnienia niektórych terminów, np. w pierwszym z cyklu artykule są to „kampania efektywnościowa”, „działania ambientowe” czy „ekwiwalent reklamowy” (s.267). Terminologiczny niepokój wzbudza też termin „zabiegi komunikacyjne”, który nie jest standardowym określeniem naukowym i bez definicyjnego wyjaśnienia pozostaje pojęciem nieostrym. Uwagę zwraca też dość powierzchowne opisanie zastosowanych metod badawczych i niepogłębione o rekomendacje wnioskowanie. Niewątpliwie wartość cyklu byłaby większa, gdyby Habilitantka wyraźniej powiązała część swoich badań z istotą narzędzia badawczego do monitorowania działań komunikacyjnych, o którym pisze w hipotezie pomocniczej nr 2 i w pytaniu badawczym nr 8.

Jednak trzeba zauważyć, że wnioski płynące z prezentowanych przez dr Mieczkowską badań tworzą przesłanki doskonalenia komunikacji w muzeach i z muzeami, mogą przyczynić się do modyfikacji polityki komunikacyjnej instytucji muzealnych w zakresie uniwersalnego projektowania komunikacji na wystawach. Podkreślić należy, że Habilitantka podjęła próbę ogólnego ujęcia problemu komunikacji w muzeach. Wyniki badań wskazują też trendy, które można wykorzystać w praktyce komunikowania instytucji kultury.

Przechodząc do wniosku końcowego tej części recenzji stwierdzam, że mimo sformułowanych uwag przedstawiony do oceny jako główne osiągnięcie naukowe cykl publikacji spełnia wymogi ustawowe i stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny.

### **3. Ocena pozostałej działalności naukowej, dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej**

Pozostały dorobek publikacyjny dr Katarzyny Mieczkowskiej po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce stanowi: 5 rozdziałów w monografiach zbiorowych, 1 artykuł w czasopiśmie naukowym, współredakcja naukowa 1 pracy zbiorowej, opracowanie haseł (nie podano ilu) w dwóch tomach *Encyklopedii politologii*. Warto podkreślić, że prawie wszystkie prace są autorskie. W dokumentacji Habilitantki nie znalazłam informacji o łącznej liczbie cytowań, posiadanym indeksie Hirscha czy punktacji MNiSW. Znacząca jest aktywność konferencyjna dr Mieczkowskiej, która obejmuje 26 konferencji naukowych, z których 8 miało status międzynarodowych. Habilitantka zaprezentowała też w *Autoreferacie* (s. 28-32) zestawienie 28. wygłoszonych referatów, które określa mianem najważniejszych. Treści tych wystąpień korespondowały ze wskazanymi obszarami zainteresowań badawczych. Habilitantka była członkinią komitetów naukowych i organizacyjnych konferencji (w *Autoreferacie* nie wykazano ilu). Ważnym elementem dorobku są staże naukowe. Dr Mieczkowska brała udział w trzech stażach naukowych, w tym dwóch zagranicznych, w Charkowskim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Karazina oraz w Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. Iwana Franki w Drohobyczu. W latach 2015-22 dr Mieczkowska redagowała naukowo czasopismo „Studia i Materiały Lubelskie”, pełniąc funkcję redaktor naczelnej, a od 2017 roku jest członkinią jego rady naukowej. W latach 2007-2010 Habilitantka przynależała do Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej.

Poza badaniami komunikacji w muzeach, które zostały zgłoszone jako główne osiągnięcie naukowe, zainteresowania badawcze Habilitantki skupiają się w trzech innych obszarach. Są to: zagadnienia dot. demokracji lokalnej, uczestnictwa w procesach decydowania i współdecydowania, komunikacji społecznej oraz roli mediów w kształtowaniu postaw i zachowań społecznych.

Na uwagę zasługuje aktywność dr Mieczkowskiej we współpracy z krajowymi i międzynarodowymi środowiskami naukowców i muzealników. Habilitantka bierze udział w pracach Stowarzyszenia Muzealników Polskich, od 2017 roku jest członkinią Rady ds. Muzeów

i Miejsc Pamięci Narodowej przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rady Muzeum Historii Polski i Rady Muzeum Zamkowego w Sandomierzu, Rady Programowej Muzeologicznych studiów dualnych, a od 2021 pełni funkcję wiceprzewodniczącej Rady Narodowego Instytutu Polskiego dziedzictwa Kulturowego za Granicą „Polonica”. W latach 2016-18 była członkinią Rady Muzeum przy Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym. Ponadto, dr Mieczkowska jest ekspertką Programu „Niepodległa”. Koordynowała też prace nad Strategią Rozwoju Kultury Lublina na lata 2013-20. Wyróżniona złotą odznaką „Za opiekę nad zabytkami” przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Medalem Prezydenta Lublina oraz medalem UMCS.

Przedstawiona w dokumentacji działalność dydaktyczna i organizacyjna zasługują na pozytywną ocenę. Habilitantka sprawowała opiekę promotorską i recenzowała wiele prac dyplomowych z obszaru dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Dr Mieczkowska jest doświadczonym dydaktykiem. Prowadziła i prowadzi zróżnicowane formy zajęć, wykłady, ćwiczenia, laboratoria oraz seminaria. Tematyka zajęć zgodna jest z obszarem badań i aktywności zawodowej Habilitantki.

Uwagę zwraca bogaty dorobek popularyzatorsko-ekspercki dr Mieczkowskiej, realizowany poprzez udział w projektach z zakresu popularyzacji nauki. Obejmuje on m.in. projekty, „[www.muzeach](http://www.muzeach)”, „Muzeum Lubelskie – ochrona dziedzictwa przeszłości i nowe wyzwania przyszłości: edukacja, nauka, innowacyjność, promocja regionu i turystyki” oraz międzynarodowy projekt badawczo-popularyzatorski „Dziedzictwo dostępne. Profesjonalizacja kadr kultury i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego – interdyscyplinarne partnerstwo Muzeum Narodowego w Lublinie i Muzeum Historii Kultury w Oslo”. W skład popularyzatorskiego dorobku publikacyjnego wchodzi 12 przedmów, 1 wstęp i 6 rozdziałów w publikacjach zbiorowych.

## **Konkluzja**

Po zapoznaniu się ze wskazanym przez Habilitantkę osiągnięciem naukowym, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), złożonym wnioskiem i przedstawioną dokumentacją stwierdzam, że ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego z nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach dr Katarzyna Mieczkowska, mimo wyrażonych w recenzji uwag krytycznych, **spełnia** ustawowe kryteria oceny w zakresie

osiągnięcia naukowego i pozostałej działalności naukowej, dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej.

W związku z powyższym **wniosuję o dopuszczenie dr Katarzyny Mieczkowskiej do kolejnych etapów postępowania habilitacyjnego.**

Gdańsk, 28 grudnia 2023 r.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. Łosiemia', written in a cursive style.